

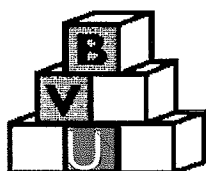
BARNEVERNETS BESLUTNINGER I LYS AV KOMMUNALE RESSURSER

En kartlegging av sentrale beslutninger i barnevernet, dets økonomiske og personalmessige ressurser, og eventuelle sammenhenger mellom beslutningene og ressursene.

Per Arne Rød

Desember 1998

Barnevernets utviklingscenter på Vestlandet
Christiesgt.13, pb 7800, 5020 Bergen.

Innhold

Sammendrag	3
1. Innledning	5
2. Delprosjektets overordnede problemstilling	5
3. Datatilfang og metodiske tilnærminger	6
4. Barnevernets beslutninger	7
4.1. Meldinger	7
4.2. Undersøkelser	9
4.3. Andel henleggelse	9
4.4. Barn med tiltak	10
5. Kommunale ressurser	12
5.1. Fagstillinger i barnevernet	12
5.2. Barnevernets driftsutgifter	12
6. Forholdet mellom beslutninger og ressurser	14
6.1. Forholdet mellom beslutninger og økonomi	14
6.2. Forholdet mellom beslutninger og fagstillinger	14
6.3. Forholdet mellom bemanning og henleggelse	16
7. Realistiske forventninger til barnevernet ?	17

Referanser

Vedlegg

Sammendrag

I forbindelse med prosjektet «Når gir barnevernet hjelp» foretok Barnevernets Utviklingssenter på Vestlandet en kartlegging av sentrale beslutninger i barnevernet i Bergen i perioden 1992 - 1996, slik de fremkom i barnevernsstatistikken. Vi ville se beslutningene i forhold økonomiske og personalmessige ressurser, finne frem til utviklingstrekk og se på likheter og ulikheter mellom kommunens bydeler.

Antall meldinger i 5 års-perioden var relativt stabilt. Meldingshyppigheten sett i forhold til antall barn under 18 år, var på nivå med landsgjennomsnittet. Andelen av meldingene som ble henlagt uten undersøkelse varierte fra år til år, og det var betydelige forskjeller mellom bydelen på dette området.

Av saker som gikk til undersøkelse i løpet av perioden, ble 56% henlagt uten barneverntiltak. Når en ser henleggelse av meldinger sammen med henleggelse av undersøkelser, endte gjennomsnittlig 7 av 10 meldinger til barnevernet i Bergen med henleggelse. En slik beregningsmåte viser at sannsynligheten for at en melding skal føre til iverksettelse av barneverntiltak varierte bydelene i mellom; fra 4 av 10 i noen bydeler til bare 1 av 10 i bydelen som hadde størst andel henleggelse.

I den aktuelle 5-årsperioden økte antall barnevernstiltak i Bergen, på samme vis som i landet forøvrig, med ca 30%. Økningen skjedde ved at antall barn med hjelpetiltak ble fordoblet i perioden, mens antall barn under omsorg ble redusert med 31%. Mens 2,0 % av barn under 18 år i Bergen hadde barneverntiltak i 1992, var andelen 2,4% i 1996. Siden både antall meldinger og henleggelseshyppighet var relativt stabile gjennom perioden, må økningen i antall barn med tiltak forklares med at barn blir værende lengre i tiltak enn tidligere.

Antall fagstillinger har vært stabilt i perioden. Det kan imidlertid synes som om det var lettere å rekruttere personer til stillingene de siste årene. Mens det først i perioden var opp til 12% vakanser, har vakanser i stillingene utgjort mindre enn 4% de to siste årene. Utgifter til barnevernstiltak utgjorde for Bergen kommune knapt 100 millioner kroner i 1996, en økning på 35% fra 1992. Gjennomsnittlig årlige utgifter pr barn med barnevernstiltak var i 1996 kr 80.400,-, en økning på kr 2.600,- fra 1992. Økningen utgjør prosentvis ca halvparten av stigningen i konsumprisindeksen for samme periode, noe som innebærer at det reellt sett har vært en reduksjon i kostnadene pr barnevernsbarn.

Sammenhold av barnevernets oppgaver knyttet til meldinger, tiltak og antall stillinger, viste at hver barnevernarbeider hadde flere oppgaver i 1996 enn i 1992. Det var flere oppgaver pr barnevernarbeider i Bergen enn gjennomsnittlig i landet. Variasjonene mellom bydelene var slik at i den bydelen der oppgavene pr barnevernarbeider var flest, hadde den enkelte barnevernarbeider i gjennomsnittet mer enn dobbelt så mange arbeidsoppgaver som i den bydelen der barnevernarbeiderne hadde færrest oppgaver.

Når økonomiske ressurser ble sett i forhold til barnevernets beslutninger, fant en ingen statistiske sammenhenger. Informasjon fra et utvalg barnevernledere indikerte imidlertid at endringer i barnevernets utgifter i stor grad skyldtes endringer i barnevernledernes tenkning og praksis.

Når personalmessige ressurser ble sett i forhold til barnevernets beslutninger, framkom følgende mønster: Jo flere oppgaver hver barnevernsarbeider hadde, desto større sannsynlighet for at meldinger og undersøkelser ble henlagt.

Undersøkelsen synliggjør sider ved barnevernets virksomhet som det er verd å rette ytterligere oppmerksomhet mot. For det første at barns og familiers mulighet for å få hjelp eller inngrep fra barneverntjenesten var avhengig av hvor man bor. For det andre at det kan reises spørsmål om konsekvensene av en betydelig økning av antall barn med tiltak samtidig som antall fagstillinger har holdt seg stabilt. Vil oppfølgingen av det enkelte barnevernsbarna og tiltak de får, være god nok?

1. Innledning

Denne undersøkelsen er et delprosjekt innenfor prosjektet: "Når gir barnevernet hjelp?" som er gjennomført ved Barnevernets Utviklingssenter på Vestlandet. Prosjektet inngår i Norges Forskningsråds delprogram «Evaluering av velferdslovene», programmet "Velferd og samfunn".

Målet for undersøkelsen var for det første å kartlegge barnevernets beslutninger, for det andre å kartlegge barnevernets økonomiske og personalmessige ressurser, og for det tredje å finne eventuelle sammenhenger mellom barnevernets beslutninger og de nevnte ressursene.

2. Delprosjektets overordnede problemstilling

Det er en utbredt oppfatning blant barnevernarbeidere at barneverntjenestens virksomhet i sterk grad påvirkes av hvilke *betingelser* barneverntjenesten arbeider under. Påstanden er at barnevernarbeidere ikke er mange nok og ikke har midler nok til å løse de oppgaver politikere, sentrale myndigheter og opinionen forventer av dem. Barnevernarbeiderne mener de settes i en umulig situasjon som preges av krav og forventninger i en ekspansiv virksomhet. En slik arbeidssituasjon kan sies å være sammenfallende med situasjonen i andre virksomheter, men barnevernarbeidere mener at deres virksomhet i særlig grad preges av uforenlige og urealistiske mål. Dette kan illustreres med et sitat fra delprosjektet hvor en ville kartlegge hva barnevernsarbeidere vektlegger når de fatter beslutninger (Christiansen 1997):

"Det går ikke på den faglige vurderingen eller på vilje, men det går på kapasiteten, med den knallharde prioriteringen vi har her. Denne bydelen er sånn."

Barnevernarbeidet preges av at saksbehandlerne må ta en rekke formelle og uformelle beslutninger som har betydning for forløpet i den enkelte barnevernsak. Beslutningene det fokuseres på i dette prosjektet er om barnevernet ut fra innkomne meldinger 1) skal henlegge meldingen eller igangsette en undersøkelse, 2) henlegge undersøkelsen eller iverksette tiltak, 3) og i tilfelle; hvilket type tiltak som skal iverksettes. Særlig vil en se på utviklingstrekk i perioden og gjøre sammenligninger mellom kommunenes bydeler når det gjelder disse beslutningene.

3. Datatilfang og metodiske tilnærminger

Forskningsprosjektet "Når gir barnevernet hjelp?" tok utgangspunkt i datatilfang fra fire bydeler i Bergen kommune. For å se på utviklingstrekk når det gjelder barnevernets beslutninger og ressurser, ønsket en i dette delprosjektet å innhente data fra hele kommunen og fra en lengre periode. Det ble innhentet data fra alle 12 bydelene i Bergen for tidsrommet 1992 - 1996 vedrørende beslutninger knyttet til meldinger, undersøkelser og tiltak, samt antall fagstillinger ved barneverntjenestene og brutto driftsutgifter for virksomheten.

Rapporteringer om barnevernets beslutninger i perioden har gått til Statistisk Sentralbyrå (SSB), Fylkesmannen i Hordaland og Bergen kommune sentralt. Alle rapporteringsordningene har hatt svakheter i løpet av perioden; usikker forståelse av hva som etterspørres samt i noen grad endrede svarkategorier. Rapportene til Fylkesmannen ble vurdert som den sikreste datakilden fordi det her var den samme fagperson som hadde tatt imot bydelsrapportene, kommunisert med bydelene og ført statistikken. Vedkommende fagperson hadde hatt nær kontakt med kommunens hovedadministrasjon og medvirket til innhenting av manglende eller korrigerede data. SSBs statistikk hadde i deler av perioden relativt store mangler som ikke var blitt opprettet. Kommunens egenførte statistikk ble i denne sammenheng valgt bort ut fra inhabilitetsvurderinger omkring datainnhenting, sortering og rapportering. Samlet førte disse forholdene til at fylkesmannens statistikk ble hoveddatakilde for undersøkelsen.

Tallene for 1993 er noe usikre. Dette må ses i sammenheng med at innføring av ny barnevernslov fra 1.1.1993 medførte endringer i registreringspraksis. Samme året var det også mangelfull rapportering til fylkesmannen, noe en valgte å avhjelpe ved supplerende data fra Bergen kommunes egen statistikk.

Data vedrørende budsjett og regnskap foreligger bydelsvis og i kommunens hovedadministrasjon og er kommunens offisielle data.

Sosialsjefer og barnevernkonsulenter i fire bydeler ble intervjuet om deres forståelser av endringer i barnevernutgiftene, samt om virkninger antall fagstillinger har hatt på driften. Bydelene ble valgt ut fra at de avviker fra kommunenes gjennomsnittlige driftsforbruk til barnevernstiltak, noen med et merforbruk og noen med et mindreforbruk av driftsmidler. Dessuten tilstrebet en ulikheter når det gjaldt meldings- og tiltaksvolum.

4. Barnevernets beslutninger

I det følgende vil først noen av kommunens barneverndata bli presentert, som et bilde av hva barneverntjenesten "produserer" av beslutninger. De tre sentrale beslutningene er knyttet til meldinger, undersøkelser og tiltak.

4.1 Meldinger

Tabell 1. Meldinger og henleggelse av meldinger i Bergen i perioden 1992 - 1996, jfr. Vedlegg 1

År	Barn i kommunen 0-17 år	Antall meldinger	Andel barn meldt til barnevernet (%)	Andel meldinger henlagt (%)
1992	49.293	1.387	2,8	16
1993	48.510	1.300	2,7	23
1994	50.171	1.374	2,7	19
1995	51.025	1.355	2,7	18
1996	51.543	1.314	2,6	21

I 5-årsperioden holdt det samlede antall meldinger til barnevernet seg relativt stabilt. For kommunen sett under ett ble årlig mellom 25 og 30 barn pr 1000 meldt til barnevernet. Sammenlignet med tre andre større bykommuner i 1995 - Trondheim, Stavanger og Tromsø - ble flere barn meldt til barnevernet i Bergen (SSB 1996, Holtan 1997).

Innenfor den enkelte bydel har meldingsvolumet variert. I noen få bydeler har svingningene vært betydelige; i en bydel økte meldingsantallet med 74% i løpet av de fem årene, mens det i en annen bydel ble redusert med 29%.

Bergen skilte seg fra resten av landet ved at meldinger fra Barnevernvakten i hele perioden utgjorde et flertall av meldingene, mens bare et lite antall henvendelser kom fra foreldrene eller barnets øvrige familie (Havnen, Christiansen og Havik 1998). Barnevernvaktens meldinger var dominert av en stor andel episodemeldinger,- meldinger som ble sendt bydelene på bakgrunn av konkrete hendelser der foreldre eller barn/ungdom har vært involvert. På landsplan kom derimot de fleste henvendelser fra barnet selv, dets foreldre, familie for øvrig, samt naboer - 36% av meldingene kom fra disse (SSB 1997). Mens meldingene i Bergen i stor grad tok utgangspunkt i enkeltepisodes, så var det i landet for

øvrige vanligst at meldingene hadde utgangspunkt i situasjoner som medfører bekymring over tid.

En kunne tenke seg at den store andelen episodemeldinger i Bergen førte til flere henleggelse enn i landet for øvrig. Slik var det ikke. Bergen hadde en lavere andel henleggelse av meldinger enn byer som Trondheim, Stavanger og Tromsø (Holtan 1997).

Mens meldingsvolum i hovedsak må sies å være ytre bestemt, kan henleggelsehyppighet ses på som bestemt av tjenesten selv. I Bergen ble 19,4% av meldingene i perioden 1992 - 1996 henlagt. På bydelsnivå er de absolutte tallene i noen bydeler så små at prosentberegning blir lite meningsfylt. Gjennomsnittlig henleggelsesprosent for 5-årsperioden varierte mellom bydelene fra 3% til 33%. En så ulik henleggelsespraksis innebærer at sannsynligheten for at en melding blir undersøkt, i sterk grad beror på hvilke bydel barn og familier bor i.

Også innenfor enkelte bydeler varierte henleggelsesprosenten til dels betydelig. Eksempel på dette er en bydel der henleggelsesprosenten i -94 og -96 var henholdsvis 1% og 33%. Et annet eksempel er en bydel der ingen meldinger ble henlagt de tre første kvartalene i 1996, mens 36% ble henlagt i 4. kvartal.

4.2. Undersøkelser

Tabell 2. Avsluttede undersøkelser og henlagte undersøkelser i Bergen i perioden 1992 - 1996, jfr. Vedlegg 2

År	Avsluttede undersøkelser	Andel undersøkelser henlagt (%)
1992	982	58
1993	999	39*
1994	860	65
1995	1050	60
1996	1113	60
Totalt	5004	61

* På grunn av usikre data i 1993, er dette året utelatt i beregning av gjennomsnitt.

I perioden 1992 - 96 utførte barneverntjenesten i kommunen over 5000 undersøkelser av mottatte meldinger. Ser en bort fra 1994, var det en jevn økning i antall undersøkelsessaker. Alle år, med unntak av 1993, har flere undersøkelser konkludert med henleggelse enn med tiltak. Gjennomsnittlig endte 61% av undersøkelsene med henleggelse. Henleggeshyppigheten for kommunen sett under ett var relativt stabil gjennom 5-årsperioden, med en topp i 1994.

Også på bydelsnivå er hovedbildet at undersøkelsessakene som oftest endte med henleggelse. Når en ser bort fra 1993, var det bare i 3 av 48 "bydelsår" at henleggelsesprosenten var under 50. Bydelene varierte fra 50% til 72% i gjennomsnittlig henleggelsesprosent pr år (se vedlegg 2).

4.3 Andel henleggelse

Sammenholdes henleggelsesprosent av meldinger og henleggelsesprosent av undersøkelser, får vi et forenklet bilde av hvor "lett" eller hvor "vanskelig" det var å få tiltak fra barnevernet¹. I Bergen utgjorde, for 5-årsperioden, summen av henlagte meldinger og henlagte undersøkelser 73% av innkomne meldinger. Sagt på en annen måte, omtrent 7 av 10 meldinger endte med at barnevernet henla saken. De siste årene var henleggelsesraten noe nedadgående.

Mellom bydelene varierte andelen av meldinger som totalt sett ble henlagt fra 57% til 88%. Dette

¹ Data over antall meldinger/henleggelse og undersøkelser/henleggelse vil summert ikke gi et eksakt uttrykk for resultatene av meldingene i perioden. Årsskifte fører til at resultater av noen meldinger først får sin avgjørelse i et nytt år. Over tid vil en anta at slike variasjoner jevner seg ut, da en i neste periode får med meldinger/undersøkelser fra forrige periode.

indikerer at sannsynligheten for at en melding til barnevernet i Bergen endte med tiltak, var omtrent 4 til 10 i enkelte bydeler, mens den var omtrent 1 til 10 i andre bydeler.

Det vanligste var altså at barneverntjenesten henla sakene uten å iverksette barneverntiltak. I noen bydeler var henleggelsesprosenten så høy at det ble satt inn tiltak i bare i et lite mindretall av sakene. For barn, foreldre, familie, naboer, barnevernvakten, skoler, barnehager, helsestasjoner, m.v. er dette informasjon som kan være viktig når det gjelder hvilke forventninger de skal ha til barnevernet, og dermed i vurderingen av om de i det hele tatt skal ta kontakt med barnevernet. For kommunen og for barneverntjenesten selv må det være viktig kunnskap at bare et mindretall av meldingene ender opp med tiltak. Særlig i spørsmål om organisering og dimensjonering av barneverntjenesten, vil barnevernets "produksjon" (= antall barnevernstiltak), måtte tas med i beregningene. For barneverntjenesten vil denne kunnskapen være viktig når det gjelder disponering av ressurser til undersøkelser versus oppfølging av tiltak.

4.4. Barn med tiltak

Tabell 3. Barn med hjelpetiltak og barn med omsorgstiltak i Bergen i perioden 1992 - 1996, jfr. Vedlegg 3.

År	Barn med hjelpetiltak	Herav barn med plassering som hjelpetiltak	Barn under omsorg	Totalt barn med tiltak
1992	437		521	958
1993	555		461	1016
1994	669	52	400	1069
1995	792	67	393	1185
1996	884	102	359	1243
Endring 1992-96 (%)	+ 102%		- 31%	+ 30%

Det var i perioden 1992 - 1996 en markert økning i antall barn med barnevernstiltak i Bergen kommune. Dette sammenfaller med utviklingen på landsbasis. Ved utgangen av 1996 var det satt i verk barnevernstiltak for 2,4 % (1.243) av barn under 18 år i kommunen, mens tilsvarende tall for 1992 var 2%. På landsbasis var økningen fra 1,8 til 2,0 % (Veland 1997). Økningen har i hele perioden dreid seg om hjelpetiltak, hvor økningen i Bergen kommune var på hele 102 % (447 barn). Når det gjelder antall barn med omsorgstiltak, har det skjedd en reduksjon år for år, slik at det i 5 års perioden dreiet seg om en nedgang på 31 % (162 barn). Fortsatt var det imidlertid i 1996 forholdsvis

flere av barna med barnevernstiltak som var under omsorg i Bergen (29%) enn hva som var tilfelle for hele landet (23%) (Veland 1997).

En ny type tiltak - plassering utenfor hjemmet som frivillig hjelpetiltak - ble innført med barneverntjenesteloven av 1992. Denne typen tiltak ble først etablert praksis i Bergen fra 1994. Ved utgangen av 1996 hadde 102 barn/ungdommer denne type tiltak. Med unntak av 1992 har det dermed i realiteten vært et stabilt antall barn som med hjemmel i barneverntjenesteloven har bodd utenfor hjemmet. Forskjellen fra tidligere er at en stadig større andel, i Bergen i 1996 ca 22%, har et frivillig hjelpetiltak som lovgrunnlag. Dette er tilsvarende tendens som en ser på landsbasis.

Alle bydelene hadde et høyere antall barn med hjelpetiltak ved utgangen av perioden enn ved begynnelsen, mens alle unntatt en bydel hadde færre barn under omsorg, jfr. vedlegg 3. For flere bydeler var reduksjonen i antall barn under omsorg på over 50%. Omfanget av "4-4,5.ledd-plasseringer" varierte mellom bydelene, men i alle bydelene utgjorde i 1996 hjelpetiltaks-plasseringene fortsatt en mindre gruppe enn gruppen barn under omsorg.

Samlet viste utviklingen i Bergen altså samme hovedtendenser som landet for øvrig, med en sterk økning i antall barn med frivillige hjelpetiltak og en noe mindre reduksjon i antall barn under omsorg. På bydelsnivå var det stort sett samme hovedtrekk, men bydelsprofilene var ulike når det gjelder volum og fordeling mellom hjelpetiltak og omsorgstiltak.

5. Kommunale ressurser

De kommunale ressursene som ble kartlagt i dette prosjektet er antall fagstillinger i barneverntjenesten og barneverntjenestens bruk av penger til tiltak.

5.1 Fagstillinger i barnevernet

Tabell 4 Antall fagstillinger i barneverntjenesten i Bergen 1992 - 1996, jfr. Vedlegg 4

År	1992	1993	1994	1995	1996
Stillinger	111	104	107	105	107

Stillingsvolumet i 1992 besto av faste stillinger samt stillinger som ble opprettet innenfor «Program for nasjonal utvikling av barnevernet». Etter en topp i 1992 har antall stillinger vært relativt stabilt i 5-årsperioden. Pr. 1.000 barn var det i denne perioden 2,1 årsverk i barneverntjenesten. Til sammenligning har det på landsbasis vært en mindre bemanningsøkning etter utviklingsprogrammet (St meld nr 39). Ved utgangen av 1994 var det på landsbasis 2,2 årsverk pr 1000 barn (Veland 1995), og i 1995 2,3 årsverk pr 1000 barn (SSB 1996).

Det er et gjennomgående problem med høy turn-over i barneverntjenesten (Veland 1996, Næss m. fl. 1998). Det er derfor naturlig å tenke seg at det i perioder vil være et problem at stillinger blir stående vakante. Bakgrunnsmateriale fra Bergen kommune viser at det i den perioden vi har sett på, var en reduksjon i tallet på vakanser. Alle de mindre kontorene hadde i 1996 full bemanning, mens det blant de større kontorene maksimalt var en stilling vakant pr kontor. Samlet utgjorde vakansene mindre enn 4% av stillingsmassen både i 1995 og 1996.

5.2 Barnevernets driftsutgifter

Tabell 5 Barnevernets brutto driftsutgifter i 1000 kr i perioden 1992 - 1996 samt prosentvis økning fra året før, jfr. Vedlegg 5.

ÅR	1992	1993	1994	1995	1996
SUM	74.144	83.563	87.074	91.410	99.955
		(+13%)	(+4%)	(+5%)	(+9%)

Brutto driftsutgifter gir et bilde av hva barnevernets virksomhet koster, før refusjoner og lignende er trukket fra. Brutto driftsutgifter viser hva det koster å sette i verk og drive barnevernstiltak, herunder kjøp av eksterne tjenester og opplæring av personalet. Ordinære lønnsutgifter til personalet og utgifter til andre kommunale barneverninstanser som barnevernvakt og oppsøkende tjenester, er holdt utenfor denne oversikten.

Fra 1992 til 1996 steg utgiftene med 35% og utgjorde i 1996 ca 100 millioner kroner. Antall barn med tiltak økte i samme periode med 30%. Fordelt på antall barn som får barnevernstiltak, var årlige utgifter i 1996 i gjennomsnitt kr 80.400 pr barnevernbarn. Dette er 2.600 kroner mer pr barn enn i 1992, med andre ord en økning på 3,9 % på 5 år. Men konsumprisindeksen steg i samme tidsrom med 7,9%, slik at det i realiteten har vært en utgiftsreduksjon for tiltaksbarnevernet i Bergen.

Selv om det for kommunen samlet har vært en kontinuerlig vekst i barnevernutgiftene, har utgiftene på bydelsnivå variert. Blant annet har det hvert år vært en eller flere bydeler som har hatt lavere utgifter enn året før. Ser enn på utviklingen fra 1995 til 1996, varierte bydelene fra en reduksjon i utgiftene på 6,8% til en økning på 45,6%. En sammenligning mellom bydeler ut fra barneantall, viser ingen entydig tendens med hensyn til barnevernutgifter. Blant annet finner vi at bydeler som er like ut fra barnebefolkningsantall, er "i hver sin ende" på skalaen laveste-høyeste barnevernutgifter pr barn.

De 12 bydelene i Bergen har i en del sammenhenger innen kommunalt planarbeid blitt kategorisert som henholdsvis sentrumsbydeler, etablerte utbyggingsbydeler, nyere utbyggingsbydeler og demografisk stabile bydeler 2). Sentrumsbydelene har hatt ulike utviklingsprofiler, men sto i 1996 for en forholdsmessig liten andel av de samlede barnevernutgiftene. De etablerte utbyggingsbydelene hadde alle en viss økning i barnevernutgiftene fram til 1994, men har siden utviklet seg ulikt. I de tre nyere utbyggingsbydelene var det en markert økning i barnevernutgifter i perioden, og 2 av dem hadde den relativt største økningen siste året. I demografisk stabile bydeler var det mindre stigning i utgiftene enn gjennomsnittlig for kommunen.

---

2 Sentrumsbydelene utgjøres av bydel 5, 9 og 10; etablerte utbyggingsbydeler er bydelene 4, 6 og 7; nyere utbyggingsbydeler er bydel 2, 3 og 12, mens demografisk stabile bydeler utgjøres av bydelene 1, 8 og 11 (se vedleggene).

6. Forholdet mellom beslutninger og ressurser

For å se om det fantes noen sammenhenger mellom de beslutninger barnevernet gjorde og antall fagstillinger og driftsutgifter, ble det gjort beregninger ut fra tallmateriale, samt intervju av et utvalg barnevernledere.

6.1 Forholdet mellom beslutninger og økonomi

En gjennomgang av tallmaterialet viste ingen tydelige sammenhenger mellom antall meldinger, undersøkelser og tiltak på den ene siden, og kostnadene i barnevernet på den andre siden. En kunne tenke seg at de bydelene som hadde en stor andel barn under omsorg hadde høyere utgifter enn de øvrige bydelene. Men heller ikke noen slik sammenheng ble funnet.

Barnevernlederne som ble intervjuet, mente at endringer i utgifter uten tilsvarende endringer i antall meldinger, undersøkelser eller tiltak, i hovedsak kunne forklares ut fra følgende tre forhold: For det første manglende kontinuitet i barnevernlederstilling. For det andre manglende fokus hos barnevernleder på budsjettet som styringsverktøy. Og for det tredje at bruk av eksterne konsulenter førte til manglende kontroll med terskelforståelse og omfang av tiltak. Av disse tre forholdene ble det særlig fremhevet utviklingen av en kultur som overså rundskriv om nivå på ytelse, og at den “ensomme” saksbehandler med for stor arbeidsmengde “kjøpte seg fri” fra “pågående foreldre, fosterforeldre og institusjoner. Lederne mente at skifte i lederstillingene og organisatoriske endringer som for eksempel opprettelse av tiltakskonsulentstillinger i barneverngruppen, påvirket utgiftsnivået. Når barnevernkonsulentene la vekt på selv å føre kontroll med kostnadsutviklingen, resulterte det i lavere barnevernutgifter.

Selv om det var bydeler som hadde redusert sine utgifter samtidig med at antall barn med tiltak økte, var det ingen av lederne som mente at dette hadde sammenheng med en mer restriktiv holdning. Utgiftsreduksjonen ble heller forklart som en konsekvens av større bevissthet hos barnevernlederne når det gjaldt barneverntjenestens økonomiske sider.

6.2 Forholdet mellom beslutninger og fagstillinger

Barneverntjenestens oppgaver er knyttet til å gjøre vurderinger og ta beslutninger i forhold til innkomne meldinger, å gjennomføre undersøkelser, iverksette tiltak og følge opp, evaluere og avslutte tiltak. Arbeidssituasjonen i barneverntjenesten er dermed styrt både utenfra og innenfra. Styrt utenfra gjennom hva som meldes til barnevernet, noe som igjen henger sammen med oppfatningen av

barnevernet hos samarbeidspartnere spesielt og i befolkningen generelt. Styrte innenfra gjennom hvordan enkeltsaker og ulike oppgaver vurderes og prioriteres.

Lederne som ble intervjuet, mente vakanser i fagstillingene førte til en høyere andel henleggelse både for meldinger og for undersøkelser. I vakansperioder ble de resterende barnevernarbeiderne i sterkere grad enn ellers opptatt med oppfølging av tiltak og forberedelse av saker som skal til Fylkesnemnda. På samme vis førte en langvarig situasjon med for få fagpersoner til heving av terskelen for hvilke saker som skulle undersøkes og for hvilke saker som skulle få tiltak.

Lederne pekte altså på en sammenheng mellom personalsituasjon og utførelsen av de oppgaver som barneverntjenesten er pålagt. Vakanser vil kunne ha betydning, men vi har sett at omfanget av vakanser er mindre enn tidligere. Vel så interessant kan det da være å se på hvordan antallet faste fagstillinger står i forhold til omfanget av oppgaver. Til dette formål kan brukes en pressindeks -

PI. Pressindeksen tar utgangspunkt i en skjønsmessig vurdering av de oppgaver som er knyttet til henholdsvis meldinger/undersøkelser og til ulike typer tiltak. Omfanget av disse oppgavene er så sett i forhold til antall fagstillinger.

Tabell 6. Pressindeks 3) for de 12 bydelene i 1992 og 1996.

Bydel	Arna	Fana	Ytre- bygda	Fyllin gsdal.	Lakse våg	Lodde fjord	Åsane	Eids- våg	Sand- viken	Sent- rum	Land- ås	Løv- stakk.	Gjennom- snitt
PI													
1992	36,5	31,5	26,5	46	54	47,5	45	27,5	39	43	26	38,5	38
PI													
1996	39	38	30,5	55	42	65,5	46	34	34	38	40,5	52,5	43

Selv om bydelene hadde noe ulik utvikling fra 1992 til 1996, så fikk Bergen kommunes samlede barneverntjeneste flere oppgaver pr barnevernarbeider. Dette er en naturlig konsekvens av at stillingsantallet ikke økte samtidig som antallet tiltak økte. Belastningen pr barnevernarbeider økte

3 Utregning av PI:

(Meldinger x 1) + (Hjelpetiltak x 2) + (Omsorgstiltak inkludert §4-4,5.ledd-plasseringer x 4) : antall fagstillinger.

Pressindeks pr bydel er avrundet til nærmeste 0,5. Pressindeksen bygger på stillingshjemler i bydelene ved utgangen av hvert år.

altså i perioden.

Ut fra antall besatte stillinger i 1996, finner vi at PI på landsplan utgjorde 30,4. Et slikt PI-nivå kan eksemplifiseres ved at 1 barnevernsarbeider i løpet av et år hadde ansvar for gjennomgang og undersøkelse av 10 meldinger, samt iverksettelses- og oppfølgingsansvar for 10 barn med hjelpetiltak. Tabellen over viser betydelige variasjoner mellom bydelene. 1996-tallene viser at arbeidsoppgavene var dobbelt så mange pr ansatt på kontoret med høyest pressindikator, Loddefjord, i forhold til kontoret med lavest pressindikator, Ytrebygda, et kontor som lå omtrent på landsgjennomsnittet. Dette kan illustreres ved at en ansatt med ansvar for hjelpetiltak, ville ha 33 slike saker på Loddefjord, mens hun på Ytrebygda ville ha 16 saker. Til sammenligning konkluderes det fra et 2-årig forsøksprosjekt i Borge kommune midt på 80-tallet, at hver saksbehandler ikke bør ha ansvar for mer enn 8 relativt alvorlige barnevernssaker (Ustvedt Christiansen 1991)

Analysen viser en klar tendens i retning større ulikheter mellom bydelene med hensyn til press på den enkelte barnevernarbeideren. Mens PI varierte med 21,5 i 1992, varierte den med 35,0 i 1996.

6.3 Forholdet mellom bemanning og henleggelses

Hva skjer når antall fagstillinger forblir på samme nivå, samtidig som barnevernet setter inn tiltak overfor stadig flere barn? Har dette forholdet noe å si for håndteringen av meldinger og undersøkelser?

Med utgangspunkt i pressindeksen ble det gjort en analyse av forholdet mellom arbeidsoppgaver og andelen henlagte meldinger og undersøkelser. For 1996 var det en klar sammenheng mellom høy arbeidsbelastning og høy henleggelsesandel, og mellom lavere arbeidsbelastning og lavere henleggelsesandel. Denne sammenhengen støttes av barnevernlederens oppfatning: Barnevernleder 1: "Klart at vi henlegger flere meldinger og undersøkelser når den enkelte saksbehandler får mer å gjøre." Barnevernleder 2: "Å øke henleggelsesandelen er en måte å overleve på." Barnevernleder 3: "Vi er jo nødt til å prioritere de vanskelige sakene vi allerede har tatt et ansvar for."

Ovennevnte sammenheng gjaldt for 11 av de 12 bydelene. Unntaket var en bydel som på tross av høy arbeidsbelastning, har relativt lav henleggelsesandel. Bydelens barnevernsledere forklarte den lave henleggelsesandelen med at de hadde en effektiv håndtering av saker til fylkesnemnda.

For 5-årsperioden under ett var det en utvikling fra liten sammenheng mellom henleggelsesandel og

personalressurser først i perioden, til høy grad av slik sammenheng senere i perioden. Dette innebærer at sannsynligheten for henleggelse av en melding eller undersøkelse, var markert større i 1996 enn i 1992 ved de mest belastede barneverntjenestene. En mulig forklaring kan være at oppfølgingsansvaret for iverksatte tiltak har økt gjennom perioden og at dette har bundet opp en større andel av personalressursene. Dette kan underbygges av at barneverntjenesteloven av 1992 satte krav om utarbeiding av tiltaksplaner og om styrket oppfølging av foreldre til barn under omsorg. En annen mulig forklaring kan være de økte krav til rettssikkerhet og brukersamarbeid som 1992-loven også framsetter. Også dette vil innebære større personalinnsats pr sak. En tredje mulig forklaring er at terskelen for å vedta barnevernstiltak har økt; det kunne tenkes at barnevernet på slutten av 5-årsperioden bare satte inn tiltak i de alvorligste sakene. Det faktumet at tiltaksvolumet økte utover i perioden støtter imidlertid ikke denne forklaringen.

7. Realistiske forventninger til barnevernet ?

Denne undersøkelsen hadde som mål å kartlegge barnevernets beslutninger, dets personalmessige og økonomiske ressurser, og å se om beslutningene ble påvirket av disse ressursene. For perioden 1992 til 1996 fant vi at tilstrømmingen av meldinger til barnevernet i Bergen kommune hadde holdt seg stabilt. Videre fant vi at andelen av meldinger og undersøkelser som ble henlagt, varierte bydelene imellom, men også at den varierte fra år til år innen samme bydel. Antallet barn med barnevernstiltak hadde på disse 5 årene økt med 30%. Bemanningen hadde ikke økt, mens driftsutgiftene hadde økt klart mindre enn konsumprisindeksen i samme periode. Vi fant også at det var betydelige forskjeller mellom bydelene når det gjaldt hvor mange saker den enkelte barnevernsarbeider måtte ta hånd om. Omfanget av arbeidsoppgaver og arbeidspresset for hver enkelt barnevernsarbeider var med andre ord avhengig av hvilken bydel vedkommende arbeidet i.

Funnene sammenfaller med resultater fra lignende undersøkelser i Trondheim og Tromsø (Clifford, Marthinsen & Samuelsen 1996, Drugli & Marthinsen 1996, Holtan 1997), og fra landsomfattende analyse av barnevernsstatistikk som fant at hver bydel/kommune utvikler sitt særpregete barnevern (Kristofersen & Slettebø 1992). På tross av at de 12 bydelene utfører barnevern innenfor en og samme kommune og etter samme lov, var det store variasjoner i sannsynligheten for om en melding til barneverntjenesten skal føre til barnevernstiltak. Undersøkelsen gir ingen samlet oversikt over hvilke ulike faktorer som påvirker dette forholdet, men indikerer en sammenheng der større arbeidsmengde

medfører større sannsynlighet for henleggelse.

Når tjenestetilbudet blir så ulikt som det denne undersøkelsen viser, kan det reises spørsmål om dette er forsvarlig både sett fra brukernes og kommunens eget synspunkt. Barn og foreldres muligheter for å få hjelp fra barneverntjenesten vil avhenge av hvilken bydel de bor i og ikke bare av deres situasjon og hjelpebehov. Dette må sies å være i strid med de mål og krav som vanligvis settes til samfunnets velferdsordninger.

I forbindelse med iverksetting av ny barneverntjenestelov, ble det både fra Stortinget og fra Barne- og familiedepartementet forventet at den nye loven skulle kunne fange opp flere barn som før lå i gråsonen for å få hjelp. Man skulle komme tidligere inn med adekvat hjelp slik at alvorlig problemutvikling kunne forebygges. Vi ser imidlertid en betydelig økning av barn med barnevernstiltak i perioden 1992-96 både innen Bergen kommune og i landet som helhet. Når vi for Bergens vedkommende ser at både tilstrømming og henleggelseshyppighet har holdt seg relativt stabilt, må imidlertid tiltaksøkningen først og fremst forstås som et resultat av at barn blir værende lengre i tiltak enn tidligere. Det ble ikke gitt noen signaler i tilknytning til innføringen av lov om barneverntjenester om at tiltakene skulle gå over lengre tid. Tvert i mot var for eksempel kravet om tiltaksplaner i forbindelse med ethvert vedtak om tiltak, en bestemmelse som understreket viktigheten av evaluering og endring/avslutning av tiltak. Likevel kan økt varighet av tiltak ikke nødvendigvis ses som et tegn på dårlig barnevernfaglig arbeid. Det kan like gjerne være en bevisst vurdering av at barnevernets tiltak må være virksomme over tid for å kunne ha noen virkning.

Denne undersøkelsen kan altså ikke gi noen karakteristikker på kvaliteten av barnevernets tiltaksarbeid. Den viser imidlertid at barnevernets tiltaksvekst ikke er fulgt opp med vekst i antall fagstillinger. Gjennomsnittlig har derfor hver barnevernsarbeider de siste årene fått stadig flere saker de skal følge opp. Når utgiftene til tiltaksbarnevernet dessuten er mindre i 1996 enn i 1992, kan det se ut som om barneverntjenesten totalt sett er blitt mer effektiv; det produseres mer barnevern pr stilling og pr krone enn tidligere.

Bedret effektivitet er likevel ikke den eneste mulige forklaringen på denne utviklingen. Det er også mulig at det i større grad enn tidligere er kommet familier med mindre omfattende problemer inn i barnevernet slik det for eksempel antydes i analyser foretatt av NIBR (Jonassen m.fl. 1997). Tiltak iverksatt i disse familiene vil trolig ikke kreve like mye oppfølging som tiltak i mer belastede familier.

En mer negativ forklaring er imidlertid at den kvalitetsmessige styrking av arbeidet med tiltak som en både politisk og faglig har ønsket, ikke har funnet sted. I visse bydeler i Bergen og i enkelte kommuner i landet er antallet hjelpetiltak mer enn fordoblet i løpet av 5 år. Dette har skjedd uten at stillingsantallet er øket. De forpliktelser og faglige ambisjoner som er knyttet til disse tiltakene, vil da stå i sterk fare for å bli brutt. Blant annet vil utarbeidelse og evaluering av tiltaksplaner bli forsømt slik andre undersøkelser kan tyde på (Christiansen 1997, Næss m.fl.1998). I verste fall vil dette kunne medføre lite hensiktsmessig hjelp til de barna som trenger det, noe som i neste omgang vil kunne svekke barnevernets allerede temmelig sårbare tillit hos familier, samarbeidspartnere og i opinionen.

Utviklingen som denne undersøkelsen har beskrevet og de spørsmål som den reiser, viser viktigheten av å se nærmere på barnevernets mulighet til å gi «rett hjelp til rett tid». Det handler om en rimelig forutsigbarhet i hva en kan forvente av hjelp fra barnevernet, uavhengig av bosted. Men det handler og om hvilke konsekvenser den sterke tiltaksveksten har hatt for de som er involvert i barnevernets arbeid; først og fremst barna og deres familier, men også for de barnevernsarbeiderne som skal utføre dette arbeidet.

Referanser

Christiansen, Ø.(1997): Vern av barn eller støtte til foreldre? Hovedfagsoppgave i helsefag, Universitetet i Bergen.

Clifford, G., Martinsen, E. & Samuelsen, A.S. (1996): Hjelpetjenesten - en virksomhetsanalyse av Nardo distrikt i Trondheim. Rapport nr. 42, Norsk senter for barneforskning, Barnevernets utviklingssenter i Midt-Norge, Trondheim.

Eriksen, E.O. & Skivenes, M. (1997): Legitimasjonsproblemer i barnevernet? LOS-senteret, Universitetet i Bergen.

Havnen, K, Christiansen, Ø & Havik, T. (1998): Når gir barnevernet hjelp? Kartlegging av barneverntenesta sine beslutningar i meldings- og undersøkingssaker. Barnevernets Utviklingssenter på Vestlandet, rapport nr. 2.

Hollekim, R.(1997): Tidsfrister i barnevernet. Hovedfagsoppgave i helsefag, Universitetet i Bergen.

Holtan, A. (1997): Evaluering av barneverntjenesten i Tromsø kommune. Rapport fra Barnevernets Utviklingssenter i Nord Norge.

Jonassen, W., Clausen, S.E. & Kristofersen, L.B. (1997): En gang klient - alltid klient?
I Backe-Hansen, E. & Havik, T.: Barnevern på barns premisser. Ad Notam Gyldendal, Oslo.

Kristofersen, L.B., Clausen, S.E. & Jonassen, W.: Barnevernbarn i perioden 1990-1993. Analyse av statistikker og barnevernkarrierer. NIBR-rapport 1996:22.

- Kristofersen, L.B. & Slettebø, T.: Hvert postnummer sitt barnevern. Samfunnsspeilet nr 3, 1992.
- Næss, S., Havik, T., Offerdal, A. & Wærness, K (1998): Erfaringer med barnevernloven i kommunene. Dokumentasjonsrapport fra en landsomfattende undersøkelse. SEFOS, Universitetet i Bergen.
- Opstad, L. & Utaaker, A. (1992): Budsjett- og økonomistyring i helse og sosialsektoren. Ad Notam Gyldendal, Oslo.
- Rundskriv Q-4/91: Program for nasjonal utvikling av barnevernet. Barne- og familiedepartementet
- Statistisk sentralbyrå (1996): Sosialstatistikk 1995.
- Statistisk sentralbyrå (1997): Sosialstatistikk 1996.
- St meld nr 39 (1995-96): Om barnevernet. Barne- og familiedepartementet.
- Ustvedt Christiansen, K. (1991): Meldingsfasen i undersøkelsessaker - eksempler fra fire sosialkontor. I Ogden T., Ustvedt Christiansen, K., Killen, K., Larsen, E. & Oaussen, L.P.: Fra inntakt til tiltak. Analyse av saksbehandling, organisering og fagutvikling i barnevernet. Rapport nr. 5, Barnevernets Utviklingssenter, Oslo.
- Veland, J. (1995) (red): Barnevernboka. Årbok for barnevernet 1995. Senter for adferdsforskning, Stavanger.
- Veland, J. (1996): Er det greit å være barnevernsarbeider i dag ? Hvilke områder av yrkesfunksjonen oppgir de kommunale barnevernsarbeiderne som problematisk og belastende? I Marthinsen, E. & Ekberg, K. (red): Nordisk symposium om forskning i sosialt arbeid. Et møte mellom forskning og praksis, Norsk senter for barneforskning, Trondheim
- Wildavsky, A. (1977): The political pathology and health policy. I J. Grund (1995). Helsepolitikk. Effektivisering, spill eller utvikling? Tano, Oslo.

Meldinger

Tabell 1 Antall meldinger og beslutninger om henleggelse i Bergen i perioden 1992 - 96

BYDEL	ÅR	Barn meldt	Andel henlagte meld. (%)
Arna	-92	39	23
	-93	51	29
	-94	46	43
	-95	58	17
	-96	68	19
SUM		262	26
Fana	-92	161	7
	-93	141	22
	-94	117	6
	-95	118	16
	-96	114	18
SUM		652	14
Ytrebygda	-92	82	13
	-93	62	13
	-94	70	11
	-95	79	9
	-96	86	27
SUM		382	15
Fyllingsdalen	-92	133	17
	-93	120	11
	-94	146	3
	-95	111	5
	-96	148	10
SUM		659	9
Loddefjord	-92	274	25
	-93	226	30
	-94	285	35
	-95	226	38
	-96	244	39
SUM		1259	33
Åsane	-92	169	17
	-93	191	37
	-94	154	26
	-95	187	23
	-96	143	29
SUM		842	27

Eidsvåg	-92	65	29
	-93	74	22
	-94	71	20
	-95	60	10
	-96	61	10
SUM		331	18
Sandviken	-92	78	3
	-93	74	14
	-94	52	4
	-95	55	11
	-96	68	19
SUM		328	10
Landås	-92	95	15
	-93	116	7
	-94	101	1
	-95	128	6
	-96	113	9
SUM		556	7
Løvestakken	-92	120	12
	-93	114	30
	-94	141	30
	-95	153	21
	-96	117	10 *
SUM		556	24
Bergen totalt	-92	1387	16
	-93	1300	23
	-94	1374	19
	-95	1355	18
	-96	1314	21
SUM		6730	19

□ = Fylkesmannens data mangler og er erstattet med kommunens data.

* = av 84 meldinger i de 3 første kvartal ender ingen med henleggelse; av 33 meldinger i 4 kvartal ender 12 med henleggelse

Undersøkelser

Tabell 2 Antall avsluttede undersøkelser og andelen henlagt av disse

BYDEL	ÅR	UNDERSØKELSER		
		Antall avsluttede undersøkelser	Herav henlagt	Andel henlagt %
Arna	-92	30	21	67
	-93	28	10	36
	-94	34	23	67
	-95	31	20	65
	-96	71	46	65
Fana	-92	113	78	69
	-93	105	12	11
	-94	73	46	63
	-95	85	47	55
	-96	77	44	57
Ytrbygda	-92	55	40	73
	-93	65	22	34
	-94	47	29	62
	-95	62	47	76
	-96	86	43	50
Fyllingsdalen	-92	115	58	50
	-93	113*	53*	24*
	-94	73	41	56
	-95	157	74	47
	-96	165	118	72
Laksevåg	-92	21	7	33
	-93	33*	18*	55*
	-94	34	24	71
	-95	74	53	72
	-96	68	47	69
Loddefjord	-92	197	85	57
	-93	179	33	18
	-94	173	120	69
	-95	138	72	52
	-96	153	122	80
Åsane	-92	80	42	53
	-93	105	33	31
	-94	94	65	69
	-95	134	71	53
	-96	104	69	66

Eidsvåg	-92	49	31	63
	-93	53	18	34
	-94	60	42	70
	-95	52	38	73
	-96	58	29	50
Sandviken	-92	74	58	78
	-93	44*	35*	80*
	-94	44	13	30
	-95	46	25	54
	-96	49	33	67
Sentrum	-92	80	53	66
	-93	74	21	28
	-94	46	21	46
	-95	70	46	66
	-96	68	44	65
Landås	-92	74	44	59
	-93	109*	69*	63
	-94	104	89	86
	-95	108	93	86
	-96	104	67	64
Løvstakken	-92	94	58	62
	-93	91*	68*	75*
	-94	78	42	54
	-95	87	49	56
	-96	110	66	60
Bergen totalt	1992	982	573	58
	1993	999	392	39
	1994	860	555	65
	1995	1050	635	60
	1996	1113	668	60

* Fylkesmannens data mangler og er erstattet med kommunens data

Barn med barnevernstiltak

Tabell 3 Barn med hjelpetiltak og barn med omsorgstiltak i Bergen 1992 - 1996*

BYDEL	ÅR	Barn med hjelpetiltak	Herav § 4-4, 5.ledd	Barn under omsorg	Totalt barn med tiltak
Arna	-92	18		27	45
	-93	33		24	57
	-94	33	5	18	51
	-95	27	4	20	51
	-96	43	4	18	61
Fana	-92	41		26	67
	-93	59		21	80
	-94	67	11	17	81
	-95	89	11	18	107
	-96	105	9	19	124
Ytrebygda	-92	29		25	54
	-93	46		13	59
	-94	38	4	12	50
	-95	34	3	13	47
	-96	49	4	13	62
Fyllingsdalen	-92	48		92	140
	-93	88		89	177
	-94	101	1	89	190
	-95	148	4	94	242
	-96	121	19	71	192
Laksevåg	-92	46		41	87
	-93	33		31	64
	-94	21	7	26	47
	-95	32	8	23	55
	-96	54	7	23	77
Loddefjord	-92	51		72	123
	-93	77		67	143
	-94	118	14	62	180
	-95	146	13	63	209
	-96	128	17	63	191
Åsane	-92	70 α		64	134 α
	-93	61		51	112
	-94	60	3	43	103
	-95	64	6	43	107
	-96	84	10	44	128

BYDEL	ÅR	Barn med hjelpetiltak	Herav § 4-4, 5. ledd	Barn under omsorg	Totalt barn med tiltak
Eidsvåg	-92	20		15	35
	-93	32		15	47
	-94	33	4	17	50
	-95	35	1	15	50
	-96	37	2	16	53
Sandviken	-92	12		38	50
	-93	8		37	45
	-94	28	5	21	49
	-95	43	8	21	63
	-96	40	6	15	55
Sentrum	-92	46		46	92
	-93	26		40	66
	-94	72	2	41	113
	-95	68	4	31	99
	-96	68	9	29	97
Landås	-92	31		32	63
	-93	46		30	76
	-94	46	0	21	67
	-95	45	2	21	66
	-96	66	5	21	87
Løvestakken	-92	25		42	67
	-93	31		41	72
	-94	28	4	32	60
	-95	57	3	32	89
	-96	88	9	27	115
TOTALT	1992	437		521	958
	1993	555		461	1016
	1994	669	52	400	1069
	1995	792	67	393	1185
	1996	884	102	359	1243

* Barn under omsorg som også har hjelpetiltak, er bare registrert under "Barn med omsorgstiltak"
 o Fylkesmannens data mangler og er erstattet av kommunens data, som bydelen selv sier er for høye.

Fagstillinger

Tabell 4 Fagstillinger i barneverntjenesten i Bergen 1992 - 1996
S= stillinger BS= besatte stillinger

BYDEL	1992		1993		1994		1995		1996	
	S	BS	S	BS	S	BS	S	BS	S	BS
Arna	5	5	5	5	5	5	6	6	6	6
Fana	11	11	11	11	11	10	11	10	11	10
Ytre- bygda	9	8	9	8,5	8	6,5	8	7	8	8
Fyllings- dalen	13	9,3	12	12	12	12	12	11	13	12
Laksevåg	6	6	7	7	7	7	7	7	7	7
Lodde- fjord	14	8	14	14	12	8,5	12	12	12	12
Åsane	12,5	12,5	12	11	11	11	10	10	11	11
Eidsvåg	6	5	6	5	6	6	6	6	6	6
Sand- viken	6,5	6,5	-	-	6,5	5,5	6,5	6,5	6,5	6,5
Sentrum	8,5	7,5	9	7	9	7,5	9	9	9	8,5
Landås	11	10	9	6,4	9	8,4	9	8,4	9	8,4
Løv- stakken	8,75	7,75	9,75	7,75	8	8	8	8	8	8
Bergen totalt	111	97	104	96	107	97	105	101	107	103

Stillingsantallet er pr 31.12 hvert år

Driftsutgifter

Tabell 5 Barnevernets brutto driftsutgifter i 1000 kr i perioden 1992 - 1996

BYDEL	1992	1993	1994	1995	1996
Arna	3844	4795	5328	4656	4616
Fana	4416	4441	4678	5529	7448
Ytrebygda	3169	3299	3374	3283	4781
Fyllingsdalen	13565	15827	16042	17380	19726
Laksevåg	4477	5395	4366	4551	4216
Loddefjord	10196	11559	14246	15745	19063
Åsane	10113	12378	12405	12150	11310
Eidsvåg	3738	3120	3628	3463	3807
Sandviken	4275	4697	5362	5490	5427
Sentrum	7482	7942	6733	6653	6721
Landås	3866	4308	4875	5734	5339
Løvestakken	5003	5802	6037	6776	7501
Bergen totalt	74144	83563	87074	91410	99955